

SEMĂNĂTORUL

ORGANUL ASOCIAȚIEI ÎNVĂȚĂTORILOR DIN JUD. CALIACRA

Înscris în registrul special al Tribunalului Caliacra sub № 9/1938

Director: EUGEN RĂDUCU

Apare de 2 ori pe lună

Redactor: I. Lupu-Răjlețu

Redacția și Administrația: Școala Primară № 2, Bazargic

Învățătorii în noul ritm de viață

În ritmul accelerat creiat statului nostru de constituția cea nouă, învățătorii se încadrează și în suprafață și în adâncime.

În suprafață, acțiunea învățătorească este multilaterală: premilitară, străjerie, serviciu social, cămin cultural și cooperativă. În adâncime s'a rezervat învățătorilor rosturi de mare răspundere care traversează până la cele din urmă amănunțimi sociale.

În adevăr, efortul cerut de țară trebuie să se transmită națiunii întregi; mai cu atenție, în straturile de jos ale neamului. Iar acolo, în adâncime, un singur resort este pregătit să stârnească acțiunea de reconfortare: școala și factorul ei, învățătorul.

Iată de ce în toată acțiunea de renaștere națională ce isvorăște din noua constituție, învățătorimea este chemată la o muncă cu răspundere fără precedent.

În noul ritm de viață învățătorul nu poate avea un rol static. Nu este în comisia de judecată sătească, ca să privească cum alții hotărăsc diferendele. Nu se face premilitară de pe scaun. Străjeria este o credință care mișcă. În serviciul social nu se constată și organizează din casă.

Toate acestea sunt ocupațiuni atletice - de luptător calificat - pe care învățătorul le împlinește pe lângă îndatoririle care isvorăsc din răspunderea lui legală, de învățător:

Să predea cel puțin un an la cursul supraprimar.

Să aibă frecvență regulată.

Să alcătuiască carnetele individuale ale elevilor.

Să țină la zi textele de pregătirea lecțiilor.

Să ia parte la cel puțin 15 șezători culturale.

Să țină cel puțin 6 conferințe cu caracter local.

Să predea la cursurile de adulți.

Să facă coruri școlare.

Să predea lucrul manual.

Să facă practica agricolă în grădina școlară.

Bibliotecă școlară.

Cantină școlară.

Cooperativă școlară.

Toate aceste operațiuni sunt legiuite învățătorului. S'ar părea că acest om trebuie să se descompună în celulele din care este alcătuit, ca fiecare celulă să pornească într'o specialitate școlară sau socială!

Totuși vremurile pretind întreagă această mișcare care cheamă pe învățător. Trăim epocă de prefacere și vârtej.

În această conjunctură cu atâta răspundere trebuie ca lucrul să se producă după un plan bine determinat. Învățătorii să-și împartă munca și să-și destineze atribuțiile. Nu unul, totul și altul nimic. Unul trebuie să pornească într'o direcție, altul într'alta, pornind întâu la cele mai vitale și sfârșind către cele ce se pot lăsa și pe seama altor factori sociali. Unde este un singur învățător în sat, acolo el trebuie să pornească cu străjeria și să se concentreze în școală și serviciul social.

Cu străjeria va ordona tineretului, direcționându-l spre scopul final al nației.

În serviciul social, își va da tributul pentru comunitatea în serviciul căreia l-a angajat patria.

Această repartitie de muncă este necesară unei încadrări sănătoase a învățătorilor în noua viață constituțională.

Cu o muncă echitabilă; cu o repartitie conformă aptitudinilor lor și cu o concurență învățătorească reciprocă, efortul statului se va uni cu efortul nației pentru ca viitorul să arate pe cerul României toată vâlvătaia Regală de reconfortare națională, întreținută astăzi de învățătorii țării.

† Panait Papazissu

La 13 ale lunii curente, învățătorii din acest județ au suferit o grea pierdere prin moartea valorosului lor coleg Panait Papazissu.

Dorind a ne face dureroasa datorie de a scrie ceva despre viața sa, cu acest nefericit prilej, gândurile ni se involbură și nu găsim cuvintele potrivite, cari să-i cuprindă caracteristicile...

E așa de greu să le dăm expresii plastice, mai ales simțămintelor!

Născut la 25 Martie 1890 la San Marina, în munții Pind din Macedonia, Panait Papazissu și-a făcut studiile la Seminarul Central din București și a cerut apoi un post de învățător la Giurmaia de Sus din Macedonia, unde a funcționat dela 1911 până la 1914, de când s'a transferat la Vetrina, jud. Durostor.

Marea lui dragoste de Țară l-a determinat să facă războiul ultim ca voluntar la serviciul sanitar, deoarece era scutit de ostatic, suferind de inimă, boală care i-a cauzat sfârșitul, la o vârstă când ar fi putut să producă cu maximum de randament, atât pe tărâmul învățământului primar, cât și pe cel titerar, căci roadele activității sale pe ambele tărâmuri îndreptătesc astfel de presupunere...

După război, și-a continuat strădaniile de a lumina și îndruma masele populare la Baimaclia jud. Cahul, la Arabagi și Cairac,

jud. Durostor și la Carasinan și Bazargic, jud. Caliacra.

În îndeplinirea cerințelor carierei ce și-a ales, el punea o adevărată pasiune. Dovada cea mai evidentă o face faptul că a ocupat posturi numai în regiunile cu populație eteroglotă, unde misiunea învățătorului se poate numi pe drept „apostolat al românismului”.

Meritele sale didactice l-au ridicat la posturi de importante răspunderi - având în vedere mai cu seamă timpul și locul exercitării lor - căci a fost subrevizor, revizor și inspector școlar, în județul nostru, sub guvernările național-țărăniști.

Politica a înțeles-o ca pe o complectare a misiunii sale de învățător român pe aceste meleaguri și a luptat să-și practice convingerile cu aceeași profundă pasiune.

A scris versuri, nuvele și schițe, încă de pe când avea 10 ani, colaborând la numeroase ziare și reviste, din cari unele sunt destul de renumite, ca: *Luceafărul*, *Revista politică și literară*, *Tribuna*, *Peninsula Balcanică*, *Răsăritul*, *Drum drept*, *Cele trei Crișuri*, *Florile dalbe*, ș. a.

Revista *Luceafărul* i-a remarcat cu elogii schițele: „*Ciutră*” și „*Căpidania*”.

În 1926, a tipărit volumul de versuri „*De dragul vieții*”.

În manuscris, i-au rămas numeroase poezii în limba literară, un caet de versuri în dialect intitulat „*Mărgăritare lăi*” (negre) și „*Învățătorul*”, piesă în 2 acte, cu subiect din viața dascălească.

Producțiile sale literare îl rânduiesc printre „semănătoriști”. Ele nu sunt de natură a-l impune atenției celor îndrăgostiți de creațiile superioare ale literaturii române, însă au suficiente calități pentru a-l situa pururi în rândurile învățătorilor literați.

Cu sufletele profund îndurate de pierderea acestui prețios coleg, spunem, în numele tuturor învățătorilor din jud. Caliacra: „Să-i fie țărâna ușoară!”

Semănătorul

Situația comandanților de subcentre cu grade inferioare

de Al. C. Aldea

Acum cinci ani, M. S. Regele a inițiat înființarea premilitare, cu prețiosul scop de a da tinerilor români între 18-21 ani pregătire cetățenească, moral-religioasă și ostășească, încadrându-i pentru aceasta în subcentre. La conduce-

rea lor au fost chemați, în marea majoritate a cazurilor, învățătorii -apelându-se mai întâi la cei cu grade de ofițeri de rezervă și -acolo uude nu se găseau de-aștia - au fost numiți din cei cu grade inferioare, cari însă pre-

zentau destule garanții că posedă aptitudini și pregătire suficiente pentru a-și îndeplini cu succes noua misiune, cu care erau onorați. Și sunt foarte numeroși comandanții de subcentre de pregătire premilitară cu grade inferioare (caporali sau sergenți t. r. art. 71). Nu știu exact numărul lor, însă cred că depășește o mite.

El au frecventat toate cursurile instituite de conducerea superioară

a pregătirii premilitare pentru comandanții de centre și subcentre, însușindu-și metodele și cunoștințele noi ce s'au predat, tot atât de bine ca și colegii lor, cari sunt ofițeri de rezervă.

Rezultatele activității lor pe teren, deasemeni, au îndreptățit pe subinspectorii respectivi să le facă memorii cu calificative bune și chiar foarte bune, recomandându-

(Continuare în pag. 2)

Presa învățătorească în noul ritm de viață națională

„Ca'n basme e a cuvântului putere”.

Al. Vlahuță

Pentru nimeni, nu mai e un secret, imensa putere pe care o constituie presa, într'un stat organizat.

În crearea unei opinii, în difuzarea unei idei, în apărarea unei cauze, sau impunerea unei credințe, ea rămâne încă mijlocul cel mai rapid și mai eficace.

Toată lumea cunoaște efectul magic, ce-l exercită cuvântul tipărit asupra publicului, adeziunea lui pentru el, mergând uneori până la idolatrie.

Pusă, mai ales, în slujba unei cauze drepte și susținută cu talent, forța ei de dinamizare a maselor, e uluitoare.

Deaceia, în lupta de promovare a culturii naționale și a revendicării drepturilor sale, învățătoreștii români a înțeles la vreme acest lucru.

Odată cu primele licăriri de afirmare și cu primele înghetări, de organizare profesională, ea a pus pe primul plan al preocupărilor sale, aceste prețioase și temute arme de luptă: organele de presă.

Și asemenea melcului care, din nevoia conservării ființei sale, își crează pavaza de protecție, din propria-i substanță, tot astfel învățătorii, din aceeași substanță a puterii lor de viață și din înmănușarea gândurilor și eforturilor tuturor, și-au creat rând pe rând, toate organele de presă din țară, cari fac astăzi, cu mândrie, dovada muncii și capacității lor.

Dela revistele și ziarurile asociației generale, până la revistele și ziarurile asociațiilor județene, țara întreagă a fost împânzită cu astfel de publicațiuni învățătorești, stindarde de lupte și biruinți, în trecut și - nădăjduim - cu aceeași menire în viitor.

Ele au multiplicat mijloacele de acțiune ale învățătorilor, le-a dat posibilitatea de exprimare publică, le-a consolidat, când era încă fragedă, conștiința solidarității generale de corp, asigurându-le atâtea succese, atât pe tărâmul revendicărilor de breaslă, cât și pe tărâmul cultural și social.

În ele s'au desbatut și elucidat ani de-a rândul, atâtea probleme

de politică școlară a timpului, precizându-se definitiv rolul școlii și învățătorului, în funcțiunea statului și datorită ce revine societății, față de acești factori determinanți, în opera de ridicarea neamului.

Astfel, atâtea deziderate desbătute și formulate în presa învățătorească, sub înțelegerea conducătorilor, au fost introduse mai apoi, în textul legilor de organizare școlară și socială, devenind prin aceasta, bunuri câștigate pentru totdeauna, pentru școală, învățătorime și popor.

Alături de aceste publicațiuni ale asociațiilor, s'au alăturat cu vremea și altele, pornite din inițiative particulare, largind orizontul preocupărilor, în domeniul literaturii și științelor sociale și cari militând simultan și paralel, probează întregii opinii publice, puterea de muncă, multilateralitatea îndeletnicirilor învățătorilor, varietatea problemelor atacate, competența și înaltul spirit academic, ce-l imprimă totdeauna, deslegărilor date.

Prin persistența cu care și-a urmărit firul acțiunii începute, această presă a contribuit astfel, în mare măsură, la ridicarea prestigiului corpului învățătorec și odată cu acesta, în mod implicit, al școlii.

Prin acel spirit viu de solidaritate, pe care ea l-a inițiat și întreținut, a reușit să impună totdeauna teamă și respect, făcând ca de cele mai multe ori, cuvântul învățătorului să fie ascultat și înfăptuit.

A pus piatra unghiulară a unui început de tradiție, creindu-și un loc singular în beletristica noastră, prin exclusivitatea și puritatea cuprinsului, ferit de orice infiltrațiuni străine sau idei politice, pe cari nu le-a discutat decât atunci și în măsură în cari au avut vreo atingere cu problemele școlare.

Sprijinită deci și pe acest aport prețios al presei, învățătoreștii a reușit să se ridice, prin sine însăși, la înălțimea de corp de elită, în ierarhia valorilor profesionale ale țării.

Născută din elanul și setea de

Rădăcina răului

în educație

În buna creștere a copiilor s'a căutat și se caută a se soluționa proveniența răului ce încet și azi își mai găsește sălaş în sufletul tineretului nostru deși zicem că trăim în epoca cea mai palpabilă a civilizației. Acest rău a fost o chestiune ce-a frământat mintea marilor pedagogi și încă nu este extirpat.

Și-atunci timpuri trecute, timpuri trăite, în concepția noastră zace această deslegare, ce o lăsați viitorului, dar nu aveți graiul pentru a trâmbița, în sunete stridente, logica răului, pe care noi muritorii căutăm, prin diferite premise personale, să deslegăm această enigmă, ce mulți o vor crede că ne facem timp de ocupație.

Școala, această armă de consolidare a progresului, acest fluid neseecat de energii, în mersul evolutiv al vremii, își este dat să evedențieze asperitățile ce încă nu sunt netezite. Energia umană, prin arsenalul ce trebuie să treacă, trebuie să iasă purificată, limpezită și șlefuită conform ritmului vremii, conform scopului ce ne este propus să-l atingem; nu pe drumuri ocolite, ci pe drumuri drepte căci acestea duc mai repede la victoria finală.

D-zeu a aruncat scara înălțării

creației a învățătorilor, întreținută din dinarul săraciei lor, această presă a știut deci, să se mențină permanent, la nivelul nevoilor culturale și naționale ale vremurilor în cari a militat, onorând în același timp și ideile pe cari le-a susținut și corpul a cărui emanație a fost.

În urma acestei succinte incursiuni în trecut, în care am căutat a contura fizionomia ideologică a presei învățătorești de ieri, se impune în mod necesar ca, în cadrul noii așezări de stat, să trasăm în linii generale, rolul acestei presei în viitor, așa cum îl reclama nouele imperative culturale și naționale ale țării, imperative cu cari presa noastră va trebui în chip total și permanent, să se identifice și să le servească.

E cece vom încerca a face într'unul din numerele viitoare.

Nicolae Badea
inv. Șabla

sufletești fiecărui individ, dar pe ea nu se poate urca decât acela ce zilnic își face un bilanț al faptelor lui. Individul, fără o bună creștere, e departe de această scară... Privește... dar pornirile lui sunt zăgăzuite pe alte cărări pe care dacă le va urma, în contrast cu mersul evolutiv al vremii, va fi departe și zadarnic va privi!...

Factorii hotărâtori în acest firesc ritm, nu pot fi decât familia, școala și celelalte instituții create în acest scop. Cea mai importantă în acest scop, față de toate, nu poate fi decât familia; iar școala a doua familie socială nu are alt rost decât să meargă pe drumul trasat de prima. Dacă prima, în majoritatea cazurilor, nu este edificată pentru acest scop, cum poate fi învovățită școala?!...

Școala primește pe copil la vârsta de 7 ani tocmai când pornirile lui sunt trasate de familie, când în sufletul lui este înscris viitorul și când toată clădirea bunelor moravuri, socotite de familie, este ridicată până la acoperiș. Atunci, școala care merge paralel cu vremea și constată că această așezare sufletească nu este conformă cu noile principii, poate să dărâme această imprimare sufletească? Când ai scos un copac din pământ îi poți smulge toate rădăcinile? La fel este și când cauți a smulge din sufletul unui copil rădăcina răului. După cum din rădăcinile aceluși copac, rămase în pământ, vor ieși iarăși copăcei, tot asemenea și din rădăcinile rămase în sufletul copilului va răsări răutatea. Întreb: Un copăcel la vârsta de 7 ani, dacă a apucat strâmb, mai poate fi îndreptat?.. Poți să mai lupți contra deprinderilor familiare care sunt mai tari decât toate care vin?.. S'ar putea lupta numai dacă copilul este introdus într'un nou mediu, fără a mai face parte din familia ce greșit l-a dat îndrumarea. Lucru ce este greu!...

Pentru a se evidenția faptul că școala are prea puține ore când ucenicul ei trebuie să fie în continuă lucrare, spre a se forma conform pornirilor sale firești voiu căuta să fac următoarea socoteală reală spre a se vedea ce instituție trebuie să aibă mai multă aten-

(Urmare din pag. 1)

călduros pentru un eventual curs de înaintare la gradul de sublocotenent de rezervă, pe care ei l-au cerut dela început, nu pentru a realiza astfel anumite vanități personale, ci în însăși binele premilităriei, din următoarele motive:

a) Nu au autoritatea necesară față de instructorii în subordine, cari în majoritate le sunt egali și pe-alocuri chiar superiori în grade.

b) Nu au autoritate față de șefii de posturi de jandarmi și ceilalți conducători comunali, cu toate că foarte mulți dintre aceștia le sunt inferiori din punct de vedere intelectual.

c) Le scade autoritatea morală față de consăteni, căci aceștia, văzând că mulți colegi de-ai lor sunt sublt. de rezervă, cred că ei nu au fost capabili să obțină acest grad, ori se știe că marea majoritate a comandanților de sub-

centre cu grade inferioare nu au urmat cursurile școlii de ofițeri de rezervă, din motive străine de voință, aptitudinile sau capacitatea lor.

Motivul principal a fost imposibilitatea oștirii de a-i încadra ca sublt. de rezervă pe toți aspiranții la acest grad.

d) Sunt umiliți, pentru că nu li se acordă drepturile ce le au colegii lor cu gradul de sublt. de rezervă, comandanți de subcentre, deși atât în școala primară cât și în premilitărie îndeplinesc aceleași rosturi sociale ca și dânsii.

Din ziare am aflat că forurile superioare de conducerea premilităriei au hotărât să avanseze automat pe comandanții de subcentre cu grade inferioare astfel: caporalii la gradul de sergent, sergenții cari nu au urmat școala de ofițeri de rezervă la gradul de plutonier și sergenții cu școala de

ofițeri de rezervă — fie că nu au reușit sau nu au plătit taxele la examenul de sublt. de rezervă — vor fi avansați la gradul de sublt. de rezervă.

Desigur, aceasta este o veste destul de îmbucurătoare pentru cei la cari se referă; totuși problema situației comandanților de subcentre cu grade inferioare nu e rezolvată astfel decât parțial, rămânând întreg dezideratul avansării celor cari nu au urmat școala de ofițeri de rezervă la gradul de sublt. de rezervă, imperios necesar îndeplinirii misiunii lor cu mult mai puține dificultăți, mai ales de ordin moral și cu mai mult entuziasm, căci — de ce n'am recunoaște adevărul pe față? — satisfacția morală ce li se va da, avansându-i sublt. de rezervă, va fi un puternic stimulent la activitate...

Dezideratul acesta le este atât de adânc pătruns în inimă și

conștiință, că au cerut ca — la nevoie — să suporte ei cheltuielile de întreținere la cursurile ce se vor institui pentru a le complota cunoștințele necesare obținerii gradului de sublt. de rezervă.

Știu obiecțiunea principală ce se va ridica: lipsa de bani... Totuși cred că — dacă există bunăvoință — și această dificultate poate fi înlăturată. În acest sens, propun o soluție: Să se refină din drepturile bănești ale cursiștilor, ce li se cuvin pentru activitatea la premilitărie, sumele necesare la acoperirea cheltuielilor de întreținere la cursuri.

Supunem și pe această cale Comitetului de conducerea Asociației Generale a Învățătorilor — al cărui președinte pe viață e iubitul nostru ministru, d-l D. V. Toni — acest deziderat, rugându-l călduros să stăruie pe lângă cei în drept, ca să se satisfacă întocmai și cât mai curând.

Ńie asupra dezvoltării copilăriei în genere. Iată: Copilul merge la școală cam 200 zile pe an, dacă nu lipsește deloc. Anul are 365 zile dintre cari 200 de zile copilul se duce la școală; iar 165 zile nu se duce fiind vacanțe, sărbători bisericești și sărbători naționale. Dacă socotim o-rele petrecute la școală, câte 5 ore pe zi, în 200 zile școlarul face 1000 ore de școală. Din 12 ore câte are ziua, copilul petrece 7 ore acasă. Așa dar în cele 200 zile de școală, 1400 ore le petrece sub îngrijirea părinților. Cele 1000 ore de școală prefăcute în zile de 12 ore, ar face cam 83 de zile de școală rămânând deci 282 de zile de peste an să primească educația dela dascălii de acasă. Și-atunci vine întrebarea: Cine învață pe copil să'njure? și nu există unul să nu înjure. Cine-l învață să mintă?.. Cine-l învață să fure, să sară gardurile, să nu fie respectuos etc. etc., decât exemplul și purtarea membrilor în familie unde-și petrece cel mai mare timp?..

Din cele expuse relese clar că numai familiei este dat timpul cel mai lung spre a duce o cât mai complectă educație și numai asupra ei să fie îndreptată toată atenția pentruca școala să-și poată desăvârși rolul ei complect.

Deci, rădăcina răului în educația copiilor este în familie. Vorbește cu patimă acela ce va mai căuta să vorbească că școala este vinovată în această privință.

Pentru extirparea acestui rău trebuie să conlucreze toți cei ce înțeleg aceste lucruri și prin toate mijloacele posibile să căutăm să aducem familiile la adevăratul rost al lor. Aici avem de a face cu oameni formați - cred ei - și poate am primit și primim zilnic lovituri, dar prin ceiace ne-a înzestrat natura, adică cu cât mai multă răbdare, vom putea, cu timpul, să imprimăm, în sufletul lor, adevăratul rol și adevărata mișcare în acest sens. Vom ieși însângerați din această luptă dar să nu pierdem din vedere că prin răbdarea și insistența noastră, vom înscăuna, în sufletul celor mai recalcitranti, tot respectul, toată dragostea de luptă, creind un nou câmp educației pe care nu va mai crește bălării.

Gh. I. Săninou
Chiose II

Un chior și-un cocosat

de Al. C. Aldea

Cei mai mulți din oameni cată
Și la ingeri câte-o pată,
Făcând mare haz de toate;
Iar ei sunt plini de păcate...

Să vă spun ce s'a'ntâmplat
Între-un chior și-un cocosat:
Înt'r'o zi, de dimineață,
Chiorul se ducea la piață.
Întâlnindu-se în cale
C'un om îndoit de șale,
A strigat la el să stea
Și privindu-l lung, râdea:
— „Măi, dar prea de dimineață
Ai plecat cu sacu 'n piață!“...

Iar acel cu „sacu“ 'n spate,
Privindu-l cu răutate
Drept în ochiul cel uscat,
I-a răspuns, de l-a 'nfundat:
— „Da, e 'n zori, precum ai zis,
Că doar un gîm ai deschis“...

EPIGRAMA

Lui X

Viața omului e o luptă,
Până când închide geana:
Unii luptă cu nevoia,
Tu te lupți cu... damigeana!

Unui fercheș

Așa tuns și bărbierit,
Apari mult mai frumos, azi.
Numai părul depe limbă,
Uitași, nene, să ți-l razi!

D-l Virgil Cărianopol și-a
tipărit volumul de poezii
„Scrisori către plante,“.

Ziarele.

Sunt frumoase, elegante,
„Scrisorile“-ți, măi băiete,
Dar de ce le-ai scris la plante,
Când le puteai scri la... fete?

Unui îmbogățit

Te-ai îmbogățit, amice...
Ai avere, rang, noroc.
Toate îți merg în lumea asta,
Numai mîntea îți stă pe loc!

Nicolae Bădea
inv. Șabla

Eu vreau o toamnă dulce...¹⁾

Prietenului Nichifor Orănioc

Eu nu vreau toamna aspră, cu lacrimi reci de ploă,
Cu frunze răvășite, strivite în noroi,
Cu cer de plumb, cu neguri, cu gânduri rătăcite,
Cu visuri spulberate și doruri ne'mplinite.

Eu nu vreau toamna stearpă, sărachă de buchete,
Cu basme vechi, cu inimi bolnave de regrete,
Cu păsări cari pleacă, cu veștede câmpii
Și doine suspinate de suflete pustii.

Eu vreau o toamnă dulce, cu sfânt belșug de poame,
Cu chiote pe dealuri și veselii de crame,
Cu grâne răsărite și cu porumb, pe văi,
Ce-ascunde numai aur de boabe 'n ciocălăi.

Așa o vreau eu toamna și-așa aș vrea să fie
Și toamna vieții mele, bogată 'n veselie
Și cântece și visuri de viață și-al ei rod
Să-l guste bucuroasă mulțimea de norod.

Panait Papazissu

1) Din vol. „De dragul vieții“

Sporul eteroglot

Decând economiile bugetare ale statului român au devenit o necesitate națională, sporul de 50% asupra salariului învățătoresc a devenit o calamitate corporativă.

Fierberea.

Încă din luna Maiu 1938 învățătorii din Dobrogea Nouă au întreat necontentit: Ce-i cu sporul? Se dă sporul? Când se dă sporul?

Se întrebau învățătorii între ei, întrebau Revizorul școlar; prin câte unul se întreba inspectorul școlar; ba și inspectorul general. Dacă Ministrul ar fi trecut prin aceste județe ale Dobrogei Noi, s'ar fi găsit aceeași întrebare și pentru Domnia Sa.

Nu mai vorbim de comitetul Asociației învățătorilor din județul Callacra și Durostor. Membrii acestor comitete începuseră să simtă o apăsătoare greutate față de cerințele învățătorilor cu privire la acest spor. De ce să nu se dea D-le? De ce l-a mai legiferat? De ce să nu ne dea sporul care-i trecut în buget? Atâta amăgire aveam și noi pe aceste locuri!

De ce să mai stăm? Să cerem cu toții transferarea? Ce face președintele Asociației? Să plece președintele!

Era o fierbere cu clocotire din ce în ce mai sgomotoasă.

Asociația mereu la post.

După ce s'au consumat toate întrebările, după ce s'au făcut toate comentariile, cu indulgență, cu răutate, cu amenințare, neîncrederea începuse să străjulsască în sufletele bravilor colegi! Și pe bună dreptate.

Era un drept pe care l-au primit; un drept legiferat, un drept câștigat. Și conducerea Asociației de Callacra n'a încetat niciun minut de a spune: „Sporul este un drept câștigat; sporul e al nostru! Răbdare!“

— Când Domnule? Până când Domnule? Acesta era răspunsul. Asociația a stat și stătea mereu de veghe. A lămurit la Asociația generală dreptul pentru acest spor. A intervenit la Minister. A luat contact cu alte Asociații învățătoresci aflate în aceeași situație. A lucrat, a răbdat și a tăcut în toată fierberea pentru acest spor. Ba, a mai făcut și altceva. A așteptat momentul bugetar favorabil.

Prezentarea la Minister.

La 10 Februarie a. c. o delegație oficială a Asociației a făcut apel și la alți colegi învățători din afara comitetului Asociației să vie ca să formeze o reprezentanță mai largă a colegilor învățători, să se concentreze aderența întregă a noastră pentru o cerere dreaptă și îndreptățită, care să se prezinte Ministerului!

A mers și Revizorul școlar și a mers și Ion Alexandrescu. Am plecat cinci: I. Lupu, C. Constantin, Const. Daneș, I. Alexandrescu și președintele Asociației. Să se vadă mișcarea de corp prin reprezentanții corpului, să se lămurască dreptatea și priu organul oficial — revizorul — și să se simtă mișcarea și prin alți învățători cari muncesc de multă vreme și-și așteaptă sporul. Ne-am prezentat Domnului D.

Țoni, ministru subsecretar de stat la Educația Națională. Ne-a primit și ne-a ascultat, așa cum am dori să ascultăm unul de altul, noi învățătorii; ne-a primit cu sobrietate oficială și ne-a ascultat frățeste pentru tot ce ne ardea ca misionari culturali pe aceste locuri.

Satisfacția.

„La ora 6.³⁰, după amiază, să veniți la rezultat. Voi studia chestiunea acestui spor la comptabilitate și voi aviza“.

La ora 6.³⁰, președintele Asociației se prezintă. *Sporul e câștigat, sporul se va plăti.* D-l subdirector g-l M. Niculescu a fost însărcinat cu aducerea la îndeplinire a acestei hotărâri. D-sa spune: „În termen de 5 zile voi dispune ca formele de primirea sporului să fie gata“.

La ora 7 au plecat telegramele către toate Revizoratele pentru întocmirea ștatelor acestui discutat și așteptat spor.

Integrarea în drepturi a noilor învățători.

Tot cu această ocazie, toate angajamentele învățătorilor au fost depuse la Direcția inv. primar pentru acceptare. S'a lucrat fără preget, zi și noapte, 4 zile, la Revizoratul nostru, referindu-se pe localități, celor îndreptății ca să li se accepte angajamentul. S'au depus la Inspectorat, unde s'a lucrat deasemenea din zi și până în noapte la semnarea referatelor și s'au transmis Onor. Ministerului pentru acceptare.

Cu aceasta și învățătorii mai noi din județul Callacra au intrat în drepturile legale, specifice localităților în care slujesc școala.

Mulțumirea noastră pentru acest spor și celelalte câștigate ne îndreaptă în 2 părți:

Spre muncă, pentru mulțumirea D-lui Ministru D. V. Țoni.

Spre unire și frație pentru mulțumirea colegilor învățători și a D-lui Revizor, cari au însoțit delegația oficială a Asociației învățătorilor din județul Callacra.

POPAS

(Deșertăciunea deșertăciunilor)

Oprește-te din calea vieții
Când te găsești de tot învins,
Convins că viața-i o minciună
Iar ferticrea e un vis!...

Și dormi adânc! Efemeride
Sunt toate câte te frământă,
Regrete, bucurii, imagini,
Din plin le simți, ușor se uită!

Bea vin de vrei uita femeia
Și cântă inimii să tacă
Din paradoxe fă-ți lozincă
Creiază tot ce vrei să-ți placă.

Iar când sătul de pribegie
De vin de cântec și femeie
Te vei trezi în marea vieții
Pierdută, palldă scântele,

Oprește din nebuna goană
Privește-ți ridurile feții,
Și lasă lumea să trăiască
Tu poți închide cartea vieții.

Emil Mutulescu

CHEMARE

Către iubitul nostru cler și popor românesc din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș.

În ziua de 27 Februarie se împlinesc un an de zile de când M. S. Regele Carol II a întărit, cu Înalta Sa Îscălitură, Constituția cea nouă a Țării Românești, ce a rodit din frământarea sufletului Său mare, închinat poporului român cu toate podoabele pe care l le-a hărăzit Atotputernicul Dumnezeu.

Gândindu-ne la tot ce înseamnă pentru Țara Românească și pentru strângerea rândurilor între toți fiii neamului nostru această Constituție, Noi, Arhiepiscopii celor două biserici românești din Ardeal, am găsit de cuviință a ne apropia gândurile și inima într'un singur simțământ de slavă, întocmai cum făceau odinioară, în zilele mari ale neamului, înaintașii noștri de glorioasă pomenire, cari au cinstit scaunele arhieresti dela Sibiu și dela Blaj.

Iubiții noștri filii sufletești,

Inceputul anului trecut ne găsește în mari frământări, în mijlocul unor lupte între frați, ce ne irosează puterile, în jurul unor dispute mărunte în loc de a închina aceste puteri operei de consolidare a Statului.

Totul era contestat în viața noastră publică.

Nu era hotărâre de guvernământ, nu era persoană, autoritate, valoare morală, lege și chiar Constituția, care să nu îi fost supuse îndoelilor, care să nu formeze obiecte de controverse și de ceartă continuă.

Cu asemenea metode nu putea înainta această țară.

Mai ales în această epocă, la scurt timp după unirea națională, trebuia ca toate gândurile și puterile noastre să fie închinare acțiunii comune și încheiate de înțelegere a Neamului și a Statului.

Dumnezeu însă a binevoit să aducă și această stare mult dorită prin înțelepciunea Regelui nostru prea iubit, care a avut voința de a merge drept la ținta salvatoare, scoțând Țara din frământarea care o slăbea din zi în zi. Iar în acțiunea pornită, M. S. Regele a făcut apel la toți românii ca să vină în ajutorul și în slujba ei.

Pătrunși de spiritul acelei calde solidarități, care vibrează în litera noii Constituții și recunoscătorii lui Dumnezeu pentru înțelepciunea, puterea de muncă și înflăcărața dragoste de neam, ce a binevoit a sădi în sufletul Suveranului nostru, Noi chemăm poporul binecuvântatului Ardeal la sărbătoarea aniversării Constituției care va avea loc în ziua de 27 Februarie, în cetatea sfintelor împliniri naționale, la Alba Iulia.

România întreagă va prăznui, în această zi, roadele strălucite ale unui an de muncă stăruitoare, desfășurată cu încredere și cu elan răscolitor de către M. S. Regele Carol II.

Fiecare oraș, fiecare sat, va fi în sărbătoare, așa cum se cuvine în ziua de aniversare a celei mai de seamă dintre biruințele românești, dela Unire încoace.

Ardeul tradițiilor naționale trebuie să prăsnulască, oșebit de toate sărbătorile locale, ziua aceasta, care a deschis larg porțile înfrățirii și ale redșteptării noastre.

Iubit popor românesc

În slujba operei de împăciuire și înfrățire, trebuie să se găsească și acum, ca întotdeauna, Sfânta noastră Biserică strămoșească.

Cine nu știe că, decăteori s'a petrecut un eveniment important în trecutul neamului nostru, Biserica a fost de față cu ajutorul ei, cu binecuvântarea ei.

Cu atât mai mult se cuvine astăzi ca Biserica să fie angajată la această operă de Renaștere Națională, care nu e o acțiune de caracter politic ci, în primul rând, are un caracter moral și se adresează adâncurilor noastre sufletești prin mijloace și argumente de ordin superior.

De aceea, cu iubire de mamă, Biserica cheamă prin Noi pe toți fiii ei la o sărbătoare a păcii și a bunel învoiri.

Ceasul de față, în special, ne poruncește să ne strângem rândurile.

Când ne pândesc atâtea primejdii din afară, datori suntem până la unul să stăm în ajutor înțeleptului nostru Suveran, ca să conducă destinul acestui neam, spre limanuri ferice.

Și se cuvine, cu amândouă mâinile, să prindem cu toții gândul mântuitor al Suveranului și al sfinților Săi luminași, dovedind astfel lumii din afară solidaritatea și unitatea noastră de oșel, capabilă de a înfrunta orice amenințare.

Iubitul nostru cler și popor,

Ne vom întâlni deci cu toții la Alba-Iulia, frați români ardeleni dela vâldcă până la opincă, legați strâns în simțământul de frăție românească, mai puternic și mai grăitor decât toate celelalte.

Veniți în jurul Arhiepiscopilor voștri, veniți cu sufletele larg deschise, ca să aducem închinare, după datina strămoșească, Celui ce este Bunul și înțeleptul Părinte al Țării, M. S. Regelui Carol al II-lea.

Convinși că Renașterea Națională, pe care toți o dorim, va fi posibilă și va rămânea trainică numai dacă va fi așezată pe temelii elanurilor sufletelor noastre, noi îndemnăm pe fiii noștri sufletești, ca, ascultând de porunca conștiinței lor și de înalta poruncă a vremurilor de azi, să vină la această mare sărbătoare a sufletului românesc.

Binecuvântarea Noastră Arhierescă să așeze în sufletele Voastre pacea senină și să întărească inimile Voastre întru dragostea de Neam, de Țară și de Rege.

Dat în reședințele Noastre dela Sibiu și dela Blaj, în ziua de 18 Februarie 1939.

† NICOLAE

Mitropolit ortodox al Ardealului

† ALEXANDRU

Mitropolit unit al Ardealului

DELA REDACȚIE

Rugăm pe colaboratorii noștri să ne trimită articole scurte, deoarece spațiul gazetei este prea mic pentru articolele de mari proporții. Articolele prea lungi pot fi împărțite în fragmente și se vor publica în mai multe numere succesive.

Autorii sunt direct răspunzători de articolele pe cari le trimis spre publicare.

Cărțile de recenzat, revistele și

gazetele pentru schimb, articolele cât și orice altă corespondență cu gazeta se vor trimite pe adresa: „Semănătorul”, școala primară No. 2 Bazargic.

D-lui Gh. I. Zamfirescu — I. I. C. Brătianu — *Articolul bun. Nu s'a putut publica în numărul de față din lipsă de spațiu. Va apare neapărat în numărul viitor.*

D-lui M. G. Articolul d-v. nu se poate publica deoarece lasă foarte mult de dorit în ce privește stilul.

Cărți

Psihologie : M. Ralea și St. Bârsănescu
ed. Scrisul Românesc

Cât e de folositoare știința psihologiei în buna formare a tineretului, amintire un singur semnificativ și concludent fapt. Ilustrul profesor și academician, scriitorul I. Petrovici, a stăruit ca psihologia să fie obiect central în învățământul secundar.

Orice om trebuie să cunoască această știință, care nu este altceva decât descifrarea sufletului nostru omenesc. Cum ne străduim să cunoaștem alte științe, așa se cade să ne obosim să cunoaștem și pe aceea a sufletului omenesc, știința psihologiei.

Dar pentru o stăpânire fidelă a acestei științe este necesară o bună și sistematică îndrumare didactică. Și aceasta n'o poate realiza decât un profesor bun și conștient de menirea sa și un manual alcătuit cu competență, suflet și înțelegere de educator.

O astfel de lucrare alcătuită în spirit științific ales și într'o ingenioasă și utilă concepție de realizare a elaborat d-nii Ralea și Bârsănescu.

Materia acestui manual este tratată cu totul altfel de cum au redat-o alți autori. În locul capitolelor înșirate unul după altul, în ordinea stabilită de programă, aci observăm o expunere „organică și unitară”.

Viața sufletească este studiată mai întâi din punct de vedere global (condiționarea biografică, cosmo-geografică, socială) și apoi sunt expuse formele fundamentale de manifestare ale acesteia (1 Inteligență, voință, afecte; 2 conștient și inconștient; 3 și viața trează și cea psihică din somn). Și numai după aceea sunt redată procesele sau actele vieții sufletești.

Cu toate că au respectat prevederile programei, autorii au alcătuit un admirabil manual, care „asigură un caracter organic și unitar pentru întreaga materie”.

La fiecare problemă a psihologiei s'a găsit necesar să se amintească cercetările și soluțiile la care s'a ajuns în trecut, pentru o mai bună informare a cititorului. Totodată, teoriile au fost, spre o mai clară înțelegere, exemplificate cu numeroase cazuri concrete, foarte sugestive și educative.

Demnă de remarcat e și inovația de a introduce și studierea unor portrete de psihologi, filozofi, atât pentru a face cunoștință cetitorul cu figurile proeminente ale acestei științe, cât și pentru o mai vrednică prezentare a teoriilor și epocilor în care s'a lăcrat. O documentare și o orientare judicioasă și utilă.

La sfârșitul fiecărui capitol sunt amintite lucrările care pot fi consultate, pentru o mai amănunțită și temeinică aprofundare a problemelor psihologiei.

Acestor excelente însușiri au adăugat și o frumoasă, clară și didactică formă, care înlesnește și mai mult pe cetitor.

Tipărite în bune condiții teh-

nice de ed. Scrisul Românesc, Psihologia d-lor Ralea și Bârsănescu este partea de căpătâi a prof. și învățătorilor, precum și cel mai prețios și mai reușit manual pentru elevi.

Florian Stănică

Sănătatea înainte de toate

Oricui i s'a întâmplat să răcească. Toată lumea știe că o astfel de răceală poate, dacă o neglijezi, să se transforme ușor în gripă. Însă mulți nu vor să deschidă ochii și nesocotesc faptul că toamna și iarna cea mai mică răceală se poate agrava. Consecințe: incapacitatea de muncă, lipsă de câștig, plata medicului, fără a mai socoti zdruncinarea organismului din cauza luptei ce a trebuit s'o ducă și care câteodată este punctul de plecare a altor maladii grave.

„Buna stare începe cu sănătatea” a zis Ralph Waldo EMERSON, celebrul poet și filosof american. Acest citat dovedește că încă din vremea sa (1803-1882) spiriturile luminate aveau o idee foarte pozitivă despre valoarea economică a sănătății.

Higiena a adus apoi probă evidentă că sănătatea este unul din factorii indispensabili ai unei vieți sociale bine ordonate. Telul principal al științei medicale este să prevină. În cazul care ne preocupă-gripa-această afirmație capătă o valoare particulară. Căci se poate perfect preveni această boală prin luarea regulată, zilnică, a unor mici doze de chinină.

Statisticele dovedesc că gripa aduce după sine cheltuieli considerabile, directe și indirecte. Din punct de vedere financiar, lupta contra acestui flagel este deci justificată și poate fi considerată ca o obligație morală și medicală extrem de importantă.

Orice stat, orice comună și orice întreprindere care favorizează acțiunea contra gripei, susține în același timp interesele sale financiare.

Un medic american, Dr. Alexandru Sterling, consideră utilitatea preventivă și curativă a chininei ca atât de importantă, încât exprimă la sfârșitul articolului său „Chinina, profilactică și specifică la influența”-dorința ca în timpul unei epidemii de influență, autoritățile comunale și guvernamentale să distribuie în mod obligatoriu chinină pe o scară întinsă.

Există astfel o metodă foarte simplă de a preveni gripa. Ea constă în a lua zilnic 20-30 centigrame de chinină.

Prețul foarte mic al chininei, rezultatele sale excelente, nu permit nici o îndoială la alegerea mijloacelor destinate să menție un bun atât de prețios, cum e sănătatea D-vs. (15). 39

Asupra D-vs.!

... a lucrărilor D-vs. și a preocupărilor D-vs. ce publică adesea în cele 120.000 ziare și reviste din lumea întreagă articole și notițe care vă sunt absolut necesare. Dacă doriți să aveți aceste articole și notițe prețioase, ca și personalitățile și instituțiile din străinătate și din capitala țării noastre, adresați-vă și D-vs. agenței.

„SERVICIUL GAZETELOR”

Directorii: Aurel M. Alicu și Em. Samoilă

București I, str. Sf. Constantin 24, tel. 3.16.15, care vă dă cu plăcere orice lămurire suplimentară și vă face -la cerere- și probe gratuite;

Croitoria și Postăvăria

Gheorghe Belciu

Str. Carol № 24

(vis-a-vis de farmacia „Lagara”) Bazargic

Mare asortiment de stoffe Scherg, superioare

pentru paltoane și costume.

Pentru domni învățători plata se poate face în rate lunare.